

Nr 28.

Ankom till Riksdagens kansli den 23 maj 1913 kl. 5 e. m.

Konstitutionsutskottets utlåtande i anledning av väckta motioner om skrivelse till Kungl. Maj:t angående utredning och förslag i fråga om ändrade bestämmelser rörande röstgrund å kyrkostämma vid val till folkskollärare- med flera befattningar.

Närvarande: Herrar Edén, Hellberg, Clason, Bellinder, von Geijer*, Sehlin*, Kjellén, Wavrinsky, von Mentzer, Bergqvist,* Gullberg, Ericsson i Vallsta, Magnusson i Tumhult, Larsson i Västerås, Räf, Waldén*, Bogren, Jönsson i Slätåker, Wallin och Säfstrand.

*) Ej närvarande vid utlåtandets justering.

I tvenne likalydande, till konstitutionsutskottets handläggning hänvisade motioner, nr 72 i Första kammaren av herr *Gullberg* och nr 105 i Andra kammaren av herr *Lundgren i Björna med flere* har hemställts, »att Riksdagen ville i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla, att Kungl. Maj:t täcktes låta utarbета och för Riksdagen framlägga förslag till sådana ändrade bestämmelser i gällande kommunalförfattningar, att vid val av folkskollärare å kyrkostämma eller, därest med folkskolläraretjänst är förenad klockare- eller organistsyssla eller båda dessa sysslor, vid val till dessa befattningar må tillämpas enahanda grunder för rösträtten som vid prästval.»

Angående de skäl, motionärerna anført såsom stöd för sin hemställan, hänvisar utskottet till de väckta motionerna.

Utskottet erinrar därom, att vid sistlidna års riksdag förslag i samma syfte som de nu föreliggande motionernas av konstitutionsutskottet avstyrkts samt av båda kamrarna avslagits.

*Utskottets
yttrande.*

Bihang till Riksdagens protokoll 1913. 5 saml. 26 häft. (Nr 28—29). 1

Emot de då väckta förslagen anförde konstitutionsutskottet i sitt utlåtande nr 30 följande:

»Lika med motionärerna finner utskottet det synnerligen önskvärt, att föräldraintresset beredes tillfälle att på ett rättvisare sätt än nu sker och sålunda i närmare överensstämmelse med personlighetsprincipen göra sig gällande vid val av folkskollärare. Däremot anser utskottet motionärernas förslag att vid folkskollärarval, som förrättas å kyrkostämma, skulle tillämpas enahanda grunder för rösträtten som vid prästval, knappast vara ägnat att på ett uttömmande sätt lösa frågan, då ju den överklagade olägenheten alltjämt skulle kvarstå för de fall, i vilka det ankommer på skolråd eller folkskolestyrelse att utse folkskollärare. Det kan också ifrågasättas, om icke motionärernas syfte skulle nås på ett bättre sätt genom att föräldraintresset mera tillgodosåges vid val av nämnda skolmyndigheter, och att det sedan åt dessa överlämnades att tillsätta skollärare. Vid detta förhållande och då det därjämte är anledning att förvänta, att den så kallade folkundervisningskommittén vid behandling av frågan om folkskoleväsendets omorganisation i allmänhet jämväl skall upptaga det av motionärerna förebragta spörsmålet till prövning, synes Riksdagen icke böra genom ett positivt uttalande i förevarande ämne redan innevarande år föregripa resultatet av den utredning, varmed kommittén är sysselsatt.»

I de nu förevarande motionerna har häremot anförts, att enligt motionärerna meddelad upplysning av ordföranden i nämnda kommitté det ifrågavarande spörsmålet icke varit föremål för kommitténs behandling och att detsamma enligt hans åsikt icke kunde anses falla inom området för kommitténs arbete.

Vad motionärerna sålunda anført förtager dock icke giltigheten av de sakskäl i ämnet, som sistlidet är framhöllos och som utskottet i likhet med fjolårets konstitutionsutskott finner vara tillräckligt vägande för att icke kunna tillstyrka motionerna.

På grund av vad sålunda anförts får utskottet hemställa,

att de förevarande motionerna ej må till någon Riksdagens åtgärd föranleda.

Stockholm den 23 maj 1913.

På utskottets vägnar:

NILS EDÉN.

•
Reservationer:

Av herr *Clason* i fråga om motiveringen med hänvisning till hans reservation i ärendet vid sistlidne års riksdag;

av herr *von Geijer*, som instämt med herr *Clason*;

av herrar *Bellinder*, *Kjellén* och *von Mentzer* mot viss del av motiveringen;

av herrar *Gullberg*, *Ericsson* i Vallsta, *Bogren* och *Säfstrand*, som yrkat bifall till motionerna; samt

av herr *Wallin*.
